

AMEGBETO JE ABLODEVINYENYE NU KPEĐODZINYA

KPOKPOLOYIDEME

Esi wode dzesi kotee be, amegbetowo katã fe gomekpokpo sɔsɔe, anye gomedokpe na amegbetofomea fe ablodemenɔnɔ, nutefewowo kple nutifafa le xexeame ta la.

Esi eme va kɔ fãa be, abloddevinyenye si nye amegbetɔ desiadɛ to la nu mabumabu akpo gbɔe wɔtso be hlɔnuwɔwɔ de amegbetofomea nu va bɔ ta la, amewo fe dzitsinya va tsi tre de nuwɔna vloɛ sia nuti ale wode adzɔgbɛ hedɔe kplikpaa be, le egbe xexe sia me la, ele be amegbetɔ nanɔ agbe le ablodɛ me, adɛ efe didi agblo faa vɔvɔ manɔmee, asubɔ nusi dzi wɔxɔ se, avo tso ɔdzidodoname si me eye hiãkame maganye agbenɔnɔ fe afɔklinu na ame hahowɔ o nuti la,

Esi wodɔ kpe edzi be, ehiã be se nadzɔ Amegbetɔ fe Abloddevinyenye nu Kpeɔodzinya la nu, be ametetedeto kple funyafunyawɔwɔ ame magawɛ be ame adeke nayi edokui ta vli gei la to aglãdzɛde me o nuti la,

Esi wohiã vevie be woado dukɔ kple dukɔwo dome kadodo de ɔgɔ le xexemedukɔwo katã dome ta la,

Esi Xexeme Dukɔ Jofuawo de adzɔgbɛ le wofɛ Đodɔ si te wode asie la me be, to Amegbetɔ fe abloddevinyenye nu Kpeɔodzinya me la, amegbetɔ desiadɛ, edanye nyɔnu alo nutsu o, fe gomekpokpo sɔ eye wokpo mɔ be to esia me la, hadomegbenɔnɔ azɔ de ɔgɔ, ablodɛ asu amesiame si wu tsã eye agbenɔnɔ nadze edzi nyuie na amesiame wu tsã ta la,

Esi dukɔ siwo katã da asi de Kpeɔodzinya dzi la de adzɔgbɛ be yewoakpo egbɔ be amesiame de bubu Kpeɔodzinya la kple amewo fe ablodemenɔnɔ bliboe nu kpakple ɔkulɛle de đodɔ la nuti to dekawɔwɔ me kple Xexeme Dukɔ Jofuawo la,

Esi eme kɔ fãa be gomekpokpo kple Ablodemenɔnɔ gomesese tsitotsito nye nu vevito wu, hena takpokpo na adzɔgbɛdeɛ sia bliboe ta la,

XEXEME DUKO JOFUAWO JE TAKPEKPEGÃ LE GBEFÃ ĐEM:

Amegbetowo fe Abloddevinyenye nu Kpeɔodzinya sia be, enye đodɔ si dzi mieda asi đo na amewo katã le xexeame godoo. Miele mɔkpokpo me be amesiame kple xexeame habɔbɔ desiadɛ le afisiafi azɔ de Kpeɔodzinya sia nu. Woakakae de xexeame katã to efiafia kple emedede na amewo me. Esia awɛ be amewo nase Kpeɔodzinya la gome eye woaxɛ, awɔ de edzi be, agbenɔnɔ natsɔ afo nyuie le Dukɔ siwo le Xexeme Dukɔ Jofuawo fe Habɔbɔ me la me. Wokpo mɔ be woakaka Kpeɔodzinya la de Xɔdeasinyigba siwo dzi dum dukɔ adewo le la hã me hena dzidzedzekpokpo.

KPEĐODZINYA ĐOĐO 1

Wodzi amegbetowo katã ablodewiwoe eye wodzena bubu kple gomekpokpo sɔsɔe. Susu kple dzitsinya le wo dometo desiadɛ si eyata wodze be woanɔ anyi le dekawɔwɔ blibo me.

KPEĐODZINYA ĐOĐO 2-LIA

Ele be amesiame nakpo gome le abloddevinyenye fe đodɔ siwo katã le Kpeɔodzinya la me me. Woawɔ đodɔ siawo dzi vovotodeameme manɔmetɔ de efe dzɔtsofe, nutigbalẽ fe amadɛde, nutsu alo nyɔnuyenye, gbɛgbɔgblo, xɔsehamenɔnɔ, dunyahamenɔnɔ, ame fe susu fe vovototo, devinyenye alo dofe toxe adeke ta o.

Gawu la, vovotodeameme madze le ame aḑe ke *fe* dunyahenyawo alo *e fe* dukɔa *fe* kadodo kple dukɔ bubuwo me o. Nenema ke ame la *fe* dukɔ si me wòtso la ḑanye dukɔ nɔ-edḑokui si o, edḑanye xḑḑeasi dukɔ alo dukɔ manḑḑokuisi o, vovotodeameme nuwɔna aḑe ke mayi edzi ku ḑe enu o.

KPEḐODZINYA ḐOḐO 3-LIA

Ele be amesiame nanɔ agbe leablḑḑe kple dedienɔɔ me.

KPEḐODZINYA ḐOḐO 4-LIA

Womatsɔ ame aḑe ke awɔ kluvie alo aḑe awɔbae o, woatsi kluvinyenye kple kluvisitsatsa nu gbidii le mɔ vovovoawo nu.

KPEḐODZINYA ḐOḐO 5-LIA

Womawɔ funyafunya ame, asẽ tame le enu, awɔ hlɔnu aḑe ke ḑe enu, ahe to nɛ ahaḑi gbɔe o.

KPEḐODZINYA ḐOḐO 6-LIA

Woade bubu amesiame *ɲu* le afisiafi abe amegbeto ene le se la nu.

KPEḐODZINYA ḐOḐO 7-LIA

Amewo katã sɔ le se la dziwɔwɔ me eye wo katã akpɔ gome le se la *fe* wo tavipli me vovototomanɔmee.

KPEḐODZINYA ḐOḐO 8-LIA

Gomekpɔkpɔ le amesiame si le dukɔa *fe* vɔnudrɔ̃fewo hena ḑḑḑḑowɔwɔ siwo ku ḑe *e fe* ablḑḑevinyenye *fe* kuxiwo *ɲu* abe alesi wole dukplɔse la me ene.

KPEḐODZINYA ḐOḐO 9-LIA

Womalé ame aḑe ke akpasesẽtoe, azi edzi ḑe gaxɔme, alo anyae le dukɔa me ḑe adzemadze dzi o.

KPEḐODZINYA ḐOḐO 10-LIA

Gomekpɔkpɔ sɔsɔe le amesiame si *ɲu* wotsɔ nya ḑo hekplɔe yi dukɔa *fe* vɔnudrɔ̃fe, afisi vɔnudrɔ̃la adodoe siwo matso afia *ɲkuno* o la, nade to *e fe* nyawo me ku ḑe *e fe* gomekpɔkpɔ, *e fe* dḑeasiwo kple hlɔnya ḑesiade fomevi si woatsɔ ḑe enu la me nɛ.

KPEḐODZINYA ḐOḐO 11-LIA

Womabu ame aḑe ke agɔdzela le wɔna aḑe si to nuḑeḑi me nɛ la ta le *e fe* dukɔ me alo dukɔ bubuwo *fe* se nu nenyɛ be se ma menɔ anyi le amea *fe* vodadawɔxi o.

Womabu ame aḑe ke agɔdzela *ḑe* nuwɔna aḑe si mele dukɔa alo gbetadukɔ aḑe ke *fe* seawo me le xeyixi si me nya la dzo o. Nenema ke womana tohehe aḑe ke si kɔ wu esi sɔ kple amea *fe* vodada le xemaxi me o.

KPEḐODZINYA ḐOḐO 12-LIA

Ame aḑe ke mekpɔ mɔ atso sesẽ ade nu ame bubu *fe* adzamegbenɔnya, *e fe* fomenya, alo afemegbenɔnya me o. Ame aḑe ke mekpɔ mɔ ato mɔ aḑe ke dzi anya nu tso ame aḑe kple ame bubuwo dome kadodonyawo *ɲuti* o. Nenema ke ame aḑe ke mekpɔ mɔ afo ḑi ame bubu *ɲko* alo

agblẽ enu o. Se la *de* mɔ be ame *ade* si *ɲu* woadɛ afo sia *fomevi* do la, navli edokui ta faa se la *ɲudɔwɔwɔ* me.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 13-LIA

Amesiamɛ kpɔ mɔ *adi* tsa ayi dukɔ *desiade* me, anɔ afisiafi si dzroe la, gake amea nakpɔ gbɔ be yemetso dukɔ si me yele la *fe* lifowo o.

Mɔnukpɔkpɔ le amesiamɛ si be woadzo le *e*fe dukɔ alo dukɔ bubu me eye woate *ɲu* atrɔ gbɔ va *e*fe dukɔ me.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 14-LIA

Mɔnukpɔkpɔ le amesiamɛ si, si awa yi dukɔ bubu me la si be woakpɔ sitsofe.

Womagbe sitsofemɔnu kpɔkpɔ sia nana ame ne eva eme be wole eyome tim *de* vodada siwo meku *de* dunyahenyawo *ɲu* alo esiwo tsi tre *de* Xexeme Dukɔfofuawo *fe* doḡowo *ɲu* o.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 15-LIA

Dumevinyenye *fe* gomekpɔkpɔ le amesiamɛ si.

Womatsɔ akpasesẽ axɔ dukɔmɛvinyenye le ame *adeke* si o, eye womaxe mɔ na ame *adeke* si di be yeatrɔ azu dukɔ bubu me tɔ la o.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 16-LIA

Mɔnukpɔkpɔ li na *ɲutsu* kple nyɔnu siwo tsi nyuie ate *ɲu* *ade* srɔ̃ la si be woadɛ amesi nyo na wo la, ado *fome*. Dzɔtsofe, dzrovinyenye alo subɔsubɔ manye mɔxenu o. Mɔnukpɔkpɔ sɔsɔe li na wo be woadɛ wo nɛwo. Nenema ke woagate *ɲu* agbe wo nɛwo hã faa.

Womazi srɔ̃ḡede *de* ame *adeke* dzi o. Ele be srɔ̃ḡede la nanye srɔ̃ḡela eveawo *fe* didi.

Le dzɔdzɔme nu la, *fomee* nye gɔmedokpe na amegbetɔfomea, eyata enye dukɔ *desiade* *fe* dɔdeasi be woakpɔ *fome* *desiade* *fe* dedienɔnɔ *fe* nyawo gbɔ.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 17-LIA

Mɔnukpɔkpɔ li be nunɔamesi ate *ɲu* anɔ ame *deka* si eye woagae *ɲu* anɔ ame ma kple ame bubuwo si *de* du.

Womatsɔ akpasesẽ axɔ ame *adeke* *fe* nunɔamesi si le esi la o.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 18-LIA

Amesiamɛ kpɔ mɔ abu tame le edokui si le ablɔḡe me, awɔ *e*fe dzitsinya *ɲudɔ* abe alesi wɔlɔ̃ ene eye wɔasubɔ le mɔ si dze enu la nu. Ablɔḡemɔnu sia gɔmee nye be ame *ade* ate *ɲu* agbe nu *da* tso *e*fe xɔse gbɔ eye wɔagasubɔ nu bubu si wɔlɔ̃ faa. Nenema ke wɔkpɔ mɔ anɔ edokui si ko alo abɔ ha kple ame bubuwo le subɔsubɔhawo me. Afia nu tso nusi wɔsubɔna la *ɲuti* le adzame alo gaglãgbe to mɔ *desiade* nu mɔxexe manɔmee.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 19-LIA

Amesiamɛ kpɔ mɔ abu tame le edokui si eye wɔade *e*fe susu agblɔ faa mɔxexe manɔmee. Mɔnukpɔkpɔ sia lɔ susuwɔwɔ le ame *ɔ*kuisi le ablɔḡe me *de* eme. Esia gɔmee nye be ame *adeke* mekpɔ mɔ ado akplamatsee le wɔna sia me o. Egalɔ mɔnu si wɔato ase nya tso ame bubuwo gbɔ kple alesi wɔana nyanya ame bubuwo hekpe *de* susu siwo do go tso nyagbefãḡede

desiade fomevi me kaka me. Le wɔna siawo me la, lifowo kura gĩ hã manye mɔxenu o.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 20-LIA

Takpekpe kple hadede le ɲutifafa me fe ablɔde mɔnukpɔkpɔ, li na amesiame.

Womazi ame adeke dzi be woano habɔɔ ade me o.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 21-LIA

Gomekpɔkpɔ le dukɔmevi desiade si le efe dukɔ fe dziɖuɖunyawo me. Ate ɲu anye eya ɲuto alo ametiatia aɖo wo tefe le akɔdada me.

Mɔnukpɔkpɔ li na dukɔmevi desiade sɔsɔe be woakpɔ gome le kpekpedeɲu siwo keɲ dziɖuɖu nana dukɔmeviwo katã la xoxo me.

Dziɖuɖu desiade fe ɲusẽ fe sɔti le efe dukɔmeviwo sime. Woadɛ ɲusẽ sia afia le xeyixi tɔxɛwo dzi to ametiakɔdada siwo wowɔna le ɖoɖo nyui me. Le akɔdada siawo me la, dukɔmevi siwo katã dze ada ako la, ade nu aɖaka me le adzame alo to akɔdada mɔnu bubu ade si dzi woda asi ɖo ɲudɔwɔwɔ me.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 22-LIA

Hadomegbenɔɔ kple dedienɔɔ fe gomekpɔkpɔ li na dukɔmevi desiade. Ehiã be dukɔmevi desiade nakpɔ esia ade dzesii kɔtɛe to nunyanya tso efe dukɔ la fe ɖekawɔwɔ kadodo kple gbetadukɔwo ɲuti. Nenema ke wogahiãe hã be wɔanya nu tso kpekpedeɲu siwo efe dukɔ la xɔna tso dukɔ bubuwo gbɔ le ga, hadomegbenɔnya kple dekonunyawo gome hena eya abe dumevi ene kple ehati bubuawo fe bubu kple tutuɖo si le vevie ɲuto la ɲuti.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 23-LIA

Ɖɔwɔwɔ fe mɔnukpɔkpɔ li na amesiame faa. Amesiame atia ɖɔwɔna si nyo nɛ la. Ati efe ɖɔwɔwɔ fe dzidzemekpɔkpɔ yome eye wɔavli amemaxɔmaxɔ ɖe ɖɔ me ta vevie.

Fetu ɖeka fomeviwo xoxo ɖe ɖɔwɔna ɖeka fomevi ta le afisiafi, fe mɔnukpɔkpɔ li na amesiame, vovototomanɔmee.

Fetu nyui xoxo fe mɔnukpɔkpɔ li na amesiame. Esia awɔe be ɖɔwɔla la nate ɲu akpɔ eya ɲuto, srɔa kple viawo dzi dzidzemetɔe abe alesi wodze amegbetɔ be wɔano agbe ɲudzedzekpɔtɔe la ene. Eye ne ehiã kura hã la woado alɔe abe hadomegbenɔɔ fe viɖe ene.

Amesiame kpɔ mɔ aɖo ɖɔwɔlawo fe habɔɔ anyi alo age ɖe desiade si woɖo anyi xoxo la me ɖe efe dzidzemekpɔkpɔ mɔnuwo taviɔli ta.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 24-LIA

Mɔnukpɔkpɔ li na amesiame si nye dziɖuɖudɔwɔla be woana gbɔɖemee to mɔkeke nanae me le xeyixi tɔxɛ aɖewo dzi gake woaxe fetu dedi nɛ. Woadɛ ga adeke le efe fetu la me ɖe xeyixi siwo me menɔ ɖɔ me la ta o.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 25-LIA

Agbenɔɔ dzidzemetɔe fe mɔnukpɔkpɔ li na amesiame bena efe lãme nana sesĩe, eya ɲuto, srɔa kple viawo nana dedie to nuɖuɖu, nutata, xɔtutu, atikenya, kple kpekpedeɲunana bubu fomevi siwo hiã le hadomegbenɔɔ me la xoxo me. Ne ɖɔwɔna mele ame ade si o la, mɔnukpɔkpɔ li nɛ be ne edze ɖɔ alo zu wɔameto, srɔa ku alo wotsi heku amegã alo nyagã loo alo afɔku ade dzo ɖe edzi si awɔe be magate ɲu awɔ naneke le eɖokui si o hã la, woakpɔ

kpekpedeṅu.

Ele be woatsɔ beléle tɔxɛ na vinɔwo kple ɖeviwo eye woana kpekpedeṅu wo. Ele be woakpɔ ɖevi siwo dzilawo ɖe wo nɔewo ɖe ɖodonu hafi dzi wo kple esiwo dzilawo mede wo nɔewo ɖe ɖodo nyuitɔ nu hafi dzi wo o la dzi vovototomanɔmee.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 26-LIA

Mɔnukpɔkpɔ li na amesiame be wɔaxɔ hehe. Woaxɔ hehe siawo femaxee le gɔmedzesukuwo me. Ele be woazi amewo dzi be woaxɔ gɔmedzesuku fe hehe. Ele be mɔnukpɔkpɔ nana anyi na hehexɔxɔ le aɖaṅudɔwo kple dɔwɔna tɔxewo me. Le sukukɔkɔwo dede gome la, woade mɔ na amesiwo ṅu ṅutete le la be woage ɖe hehexɔfe siawo.

Ele be hehenana amewo fe taɖodzinu nanye be woatu amegbetɔ ɖesiade ɖo hena efe amezuzu blibo. Ele hã be amegbetɔfomea, fe dzidzemekpɔkpɔ kple efe ablɔɖemenɔɔ fe gɔmedɔkpe nakpɔ ṅɔyiyi to bubudede gɔmedɔkpe sia ṅu me. Esia ahe nugomesese, dzidodo kple xɔlɔwɔwɔ ade dukɔwo, gbegbɔgbɔwo kple xɔseha vovovoawo katã dome. Esia ana be Xexeme Dukɔ Fofuawo fe Habɔɔ fe nuwɔnawo nahe ṅutifafa va xexeame godoo.

Dzilawo kpɔ mɔ atia hehe si fomevi wodi be wo viwo naxɔ la faa.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 27-LIA

Gbesiagbegbenɔɔ fe gomekpɔkpɔ li na amesiame. Esia gɔmee nye bena, mɔnukpɔkpɔ li na amesiame be woakpɔ gome le viɖe siwo hã dona tso dzɔdzɔmenuwo ṅuti nunya kple aɖanudɔwɔnawo me.

Mɔnukpɔkpɔ li be woavli ame ade fe nutovɛ ta to se ṅudɔwɔwɔ me. Nutovɛ sia ate ṅu anye agbalẽṅṅlɔ, hakpakpa alo aɖaṅu nu bubu ɖesiade fomevi si nye ame la fe asinudɔwɔwɔ si ṅuti tɔnyenye le nɛ.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 28-LIA

Gomekpɔkpɔ li na amesiame be wɔana efe dukɔ me habɔɔwo alo dutahabɔɔ siwo me amewo fe mɔnukpɔkpɔwo kple ablɔɖevinyenye fe nyati siwo dzi miɛto asii le Kpeɖodzinya sia me la xɔ anyina ɖo blibo.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 29-LIA

Gomekpɔkpɔ le dukɔ me ṅɔyidɔwo wɔwɔ mekpɔ dukɔmevi ɖesiade fe ṅkume le afisi efe ablɔɖevinyenye kple amegbetɔnyenye blibo le bɔbɔe le.

Ele na amesiame be le efe mɔnukpɔkpɔ kple ablɔɖevinyenye ṅuti dɔwɔwɔwo me la, wɔanye amesi awɔ ɖe ɖodo siwo dzaa dzi sea da asi ɖo la dzi hena sidzedze kple bubudede ame bubuwo fe gomekpɔkpɔwo kple ablɔɖemenɔɔ si hea agbe nyui nɔɔ, tofefafa kple dzidzeme sɔ gbɔ fũu vɛ, le ameha siwo dome sɔsɔminasɔe fe wɔnawo fo ke ɖe to nyuie le.

Mele be woawɔ mɔnukpɔkpɔ kple ablɔɖevinyenye ṅuti dɔ le mɔnu siwo to vovo tso Xexeme Dukɔ Fofuawo fe taɖodzinuwo kple didiwo gbɔ o.

KPEÐODZINYA ÐOÐO 30-LIA

Mele be ame adeke nade naneke si le Kpeɖodzinya sia me la gome abe dukɔ ɖeka ade koṅ to wɔnye ene o. Medze be ameha alo ame ɖeka adeke natsɔe abe mɔnukpɔkpɔ ene awɔ wɔna ade alo ade afɔ ade si agblẽ nu le gomekpɔkpɔ kple ablɔɖemɔnu siwo woxlẽ fia le Kpeɖodzinya sia me la ṅuti o.